

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ «ΤΕΧΝΙΚΟ», ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 63, ΛΑΡΙΣΑ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ 2024

30/5/2024

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η Δραστηριότητα

A1. α) Ο αρθρογράφος στην τελευταία παράγραφο του κειμένου καταλήγει στα εξής συμπεράσματα: α) το διάβασμα όσο απαραίτητο κι αν είναι για την πνευματική καλλιέργεια του ανθρώπου, θα πρέπει να συνδυάζεται με τη βιωματική εμπειρία που μπορεί να προσφέρει μόνο η ίδια η ζωή «Φυσικά όμως,... από την ίδια την εν κινήσει ζωή,...» και β) το βιβλίο αποτελεί τον δρομοδείκτη της ζωής, μια πολύτιμη πηγή γνώσεων που θα βοηθήσει το άτομο να κατανοεί, να ερμηνεύει σωστά την πραγματικότητα και να κάνει τις κατάλληλες επιλογές στη ζωή του «μα το βιβλίο κατέχει σίγουρα... Ένας πραγματικός οδηγός να πορευόμαστε.»

A1. β) Στην τελευταία παράγραφο ο αρθρογράφος μεταχειρίζεται ως τρόπο πειθούς την επίκληση στο συναίσθημα προκειμένου να διεγείρει τα συναισθήματα του κοινού, ώστε να προκαλέσει μια επιθυμητή απόφαση ή να οδηγήσει σε μια ενέργεια.

Τα μέσα πειθούς που μεταχειρίζεται είναι:

- 1) **Μεταφορά:** «το διάβασμα...δεν αποτελεί σε καμιά περίπτωση...κάποιο ουτοπικό θαυματουργό φάρμακο ικανό να θεραπεύσει...τον άνθρωπο», «Καμιά πηγή πνευματικής τροφής»
- 2) **Συγκινησιακά φορτισμένη έκφραση:** «μα το βιβλίο κατέχει σίγουρα τη θέση ενός φλογερού φάρου, μιας άσβεστης δάδας που μας περιτριγυρίζει», «...κανενός είδους σχολείο, δεν μπορεί να προσφέρει περισσότερες και πιο ουσιώδεις γνώσεις για τη ζωή από την ίδια τη ζωή.»
- 3) **Χρήση επιθέτου:** «πραγματικός οδηγός», «κατάλληλες επιλογές»

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ «ΤΕΧΝΙΚΟ», ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 63, ΛΑΡΙΣΑ

2^η Δραστηριότητα

A2. α) Τα δομικά μέρη της δεύτερης παραγράφου:

Θεματική περίοδος : «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο αποτέλεσμα ... και τον επαγγελματικό του τομέα.» Δηλώνεται η κύρια ιδέα της παραγράφου.

Λεπτομέρειες / Σχόλια: «Ταυτόχρονα, ενισχύεται ... της δικής του ατομικής λογικής.» Αναλύεται η θεματική ιδέα και αποδεικνύεται η ορθότητά της.

Κατακλείδα περίοδος δεν υπάρχει.

A2. β) άποψη = γνώμη, θέση, σκοπιά, αντίληψη

ενισχύεται = ενδυναμώνεται, τονώνεται, ισχυροποιείται, δυναμώνει
συνειδητοποιήσει = αντιληφθεί, κατανοήσει, καταλάβει

3^η Δραστηριότητα

A3. Αξιότιμοι κύριοι/-ες, καθηγητές/-τριες, αγαπητοί/ –ες συμμαθητές/-τριες, Κυρίες και Κύριοι,
Πρόλογος: Θετικά θέματα

Κύριο Μέρος → Η αξία του βιβλίου για τον άνθρωπο (Θετικές Συνέπειες της φιλιαναγνωσίας)

Επίλογος → Μέτρα Ενίσχυσης της φιλιαναγνωσίας ή Συμπερασματικός

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η Δραστηριότητα

B1. Η ιστορία εκτυλίσσεται σε ένα χωριό της επαρχίας όπου ο κεντρικός ήρωας, ένα παιδί, αγαπούσε πολύ τα βιβλία. Λόγω της έλλειψης βιβλιοπωλείου στην περιοχή («Μα στο χωριό, που δούλευε παραπαίδι, δεν είχε χαρτοπουλεία.») ο ήρωας παρακάλεσε έναν ηλικιωμένο άντρα του χωριού, ο οποίος κατέβαινε στην πολιτεία για δουλειές, να του αγοράσει κανένα βιβλίο. («Έπιασε έναν τέτοιο γερούλη ...Ε; Πολύ θα σε παρακαλέσω, όμως...»). Ο άνδρας του ικανοποίησε την επιθυμία με αντάλλαγμα να του διαβάσει ο ήρωας το βιβλίο που του αγόρασε, καθώς και ο ίδιος αγαπούσε πολύ τα βιβλία (γεγονός που τους συνέδεε). («Αν

Επιμέλεια: ΜΠΟΤΣΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ «ΤΕΧΝΙΚΟ», ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 63, ΛΑΡΙΣΑ

τα χαρτιά λένε καλά παραμύθια...μου τα λες και μένα και ξεχρεώνουμε»). Οστόσο η έλλειψη μόρφωσης του ηλικιωμένου άνδρα καθιστούσε αδύνατη την κατανόηση του βιβλίου από τη μεριά του, σε αντίθεση με τον ήρωα που ενίσχυε την φιλιαναγνωσία του.(« Το πασπάτεψα από παντού», λέει στο παιδί. «Δεν βγαίνει τίποτα. Για πάρ το εσύ, μην πα και σε γνωρίζει και συνεννοηθείτε». «Το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα ....καμιά δεκαριά βιβλία.»)

2^η Δραστηριότητα

B2. α) Η αφήγηση εντοπίζεται στα χωρία: «Έβαλε ο παππούς τα μεταλλίκια στην παλάμη του,...και μου τα δωσε πίσω.» «του λέει», «Το παιδί τρόμαξε. Ο γέρος τότε έβαλε τα γέλια...», «είπε» Χρησιμοποιεί την αφήγηση για να παρουσιάσει δράση ή ομιλία σε πλάγιο λόγο.

Ο διάλογος εντοπίζεται στα χωρία:

«Παρ τα», «Αν τα χαρτιά λένε καλά παραμύθια...θα σου πάρω ένα αυτί. Ε; ...», «Άιντε, άιντε...Σύχασε...» «Δεν σου παίρνω αυτί, σου παίρνω ένα μεταλλίκι. Σύμφωνοι;» Χρησιμοποιεί το διάλογο για να αποδώσει την ομιλία ανθρώπων σε ευθύ λόγο.

Η χρήση του διαλόγου εξυπηρετεί την αντικειμενικότητα την αμεσότητα, τη ζωντανία του κειμένου, δίνει έναν θεατρικό χαρακτήρα στο έργο, καθώς αφήνει τα πρόσωπα να μιλήσουν με τη δική τους φωνή και να δώσουν πρωτοπρόσωπα τις σκέψεις και τους προβληματισμούς τους.

B2. β)

● «Το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα»: χρησιμοποιεί τη μεταφορά για να αποδώσει την αγάπη και τη λαχτάρα του παιδιού να διαβάσει το καινούριο του βιβλίο.

● «ήταν σαν μικρό σπιτάκι»: χρησιμοποιεί την παρομοίωση. Ο αφηγητής παρουσιάζει τις διαστάσεις και την εξωτερική όψη του βιβλίου που έμοιαζε με μικρογραφία σπιτιού.

Με τη μεταφορά και την παρομοίωση ο λόγος γίνεται πιο παραστατικός, πιο ζωντανός, πιο άμεσος, πιο πειστικός. Η θέση του συγγραφέα καθίσταται εύληπτη και κατανοητή. Δίνει παραστατικότητα στην άποψη

Επιμέλεια: ΜΠΟΤΣΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ «ΤΕΧΝΙΚΟ», ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 63, ΛΑΡΙΣΑ

του συγγραφέα, την αισθητοποιεί. Επίσης επικαλείται το συναίσθημα – διεγείρει συναισθηματικά το δέκτη. Τέλος κινητοποιείται η φαντασία του αναγνώστη και διατηρείται αμείωτο το ενδιαφέρον του.

- «Και το διάβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χειμώνα»: Χρησιμοποιεί την επανάληψη του ρήματος «διάβαζε» για να δώσει έμφαση στο σημείο εκείνο που θέλει να προσέξει ο αναγνώστης, να τονίσει δηλαδή την προσήλωση του μικρού ήρωα στη μελέτη του βιβλίου. Η φιλιαναγνωσία του παιδιού και η ικανότητα που ανέπτυξε να εμβαθύνει στα νοήματα των συγγραφέων και να τα κατανοεί είναι το σημείο που θέλει να προβάλλει ο συγγραφέας περισσότερο. Τέλος με την επανάληψη διεγείρει συναισθηματικά τον αναγνώστη καθώς αποτελεί μέσο πειθούς που επικαλείται το συναίσθημα.

3^η Δραστηριότητα

B3. Ο ήρωας του αποσπάσματος φαίνεται πως τρέφει μεγάλη αγάπη για το βιβλίο. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός πως αν και δούλευε ως παραπαίδι σε ένα χωριό της επαρχίας που δεν είχε βιβλιοπωλεία («Μα στο χωριό, που δούλευε παραπαίδι, δεν είχε χαρτοπωλεία.»), ο ίδιος χρησιμοποιεί τα χρήματά του για να αγοράσει καινούρια βιβλία με τη βοήθεια ενός ηλικιωμένου κυρίου του χωριού που είχε τη δυνατότητα να του τα προμηθεύσει από την πολιτεία. («Ωσπου να κλείσει κείνη η χρονιά, είχε καταπιεί κι άλλα καμιά δεκαριά βιβλία.»).

Είναι γεγονός πως σήμερα, παρά την ανεκτίμητη προσφορά του, το βιβλίο δεν έχει την ανάλογη ανταπόκριση στους νέους. Οι νέοι δεν αναγνωρίζουν την αξία του βιβλίου, καθώς ζουν σε μια εποχή όπου κυριαρχεί η τεχνολογική πρόοδος και η υποτίμηση των πνευματικών αξιών. Τα βιβλία δεν είναι πλέον γι' αυτούς η πιο φιλική πηγή γνώσης, αντίθετα τα σύγχρονα μέσα (Μ.Μ.Ε., διαδίκτυο) τους ελκύουν και τους συγκινούν περισσότερο. Οι νέοι, δυστυχώς, γαλουχούνται σήμερα με υλιστικά πρότυπα και αξίες απαξιώνοντας την πνευματική καλλιέργεια και κάθε πνευματικό αγαθό, άρα και το βιβλίο.